

2016-11-28

YTTRANDE
Dnr. : B 2016-001581Bygglovsenheten
Nacka kommun

Yttrande angående ansökan om rivningslov för skärmtak i Finntorp, Sicklaön I05:I, Nacka kommun

Bakgrund

Ansökan om rivning har inkommit avseende ett skärmtak tillhörande bensinmacken i Finntorp centrum.

Finntorp centrum är utpekad i kommunens kulturmiljöprogram som antogs av kommunstyrelsen 2011. Området är därmed att betrakta som en särskilt värdefull miljö enligt 8 kap 13 § plan -och bygglagen. I kulturmiljöprogrammet är bensinstationen särskilt utpekad som kulturminne. I programmet står vidare ”Ett bevarande av den f.d. bensinstationen skall eftersträvas” och att ” bensinmacken behålls och att varsam upprustning eftersträvas”.

Historik

Finntorp centrum byggdes 1951-1957 efter ritningar av arkitekterna Bengt Karlsson och Erik Lindberg på HSB:s arkitektkontor. Bostadsområdet är ett fint exempel på 1950-talets stadsplaneideal med den terränganpassade planeringen och den omsorgsfullt utformade yttre miljön, variationen i byggnadstyper samt arkitekturen med fokus på gedigna material och hantverksmässigt byggande.

Vid torget finns en bensinmack med ett tidstypiskt skärmtak som, tillsammans med servicelokaler runtomkring, vittnar om en bilburen livsstil med lättillgänglig service för bilisterna. Det lokala centrat med biograf, kafé liksom bensinstationen är idag klassiska och ofta uppskattade symbolbärare för femtiotalets tidsanda.

Kulturhistoriskt värde och synpunkter

Finntorps centrum har särskilt höga kulturhistoriska värden tack vare sin välbevarade tidstypiska bebyggelse, och är en betydelsefull, historisk ”milstolpe” i Nacka kommuns

utveckling. Det lokala centralt med kafé, biograf och intilliggande bensinmack var viktiga grundpelare i femtiotalets centrumområden. I Finntorp finns detta ännu bevarat, därtill välbevarat och tydligt avläsbart. Bensinstationen speglar modernismens bebyggelse och tidsanda. Bilismen var en viktig del av utvecklingen kring 1950-talets mitt. Av den anledningen är det angeläget att även denna typ av bebyggelsekategori bevaras och skyddas. Mackens skärmtak är en fundamental del av anläggningen. En rivning av skärmtaket skulle leda till förvanskning av den särskilt värdefulla miljön.

Den 18 september 2013 beslutade miljö- och stadsbyggnadsnämndens att en förtätning av Finntorp är lämplig att pröva i en planprocess.

Bostadsrättsföreningen Bergängen har dock den 22 januari 2015 låtit meddela att de inte avser att gå vidare med planläggning trots det positiva planbeskedet.

Sammanfattningsvis bedöms macken med tillhörande skärmtak bevara särskilt höga kulturhistoriska värden enligt 8 kap 13§ plan – och bygglagen.

Planenhetens sammanvägda bedömning är att det bostadspolitiska målet skall prioriteras och att en förtätning är lämplig. Rivningslov bör dock ges när planprocessen kommit så långt att kommunen har tydliga indikationer på att fastigheten kommer att bebyggas.

Ett rivningslov som föregriper planarbete kan i värsta fall leda till att fastigheten varken bebyggs med bostäder eller bevarar sina kulturhistoriska värden.

Rivningslov bör därför tillstyrkas först när bostadsrättsföreningen avser att gå vidare med planarbetet.

I tjänsten

Maria Legars
Kommunantikvarie